EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 18.6.2020
COM(2020) 240 final

2020/0118 (CNS)

Predlog

SKLEP SVETA

o dovoljenju Portugalski, da uporablja nižje trošarinske stopnje za nekatere alkoholne proizvode, proizvedene v avtonomnih regijah Madeira in Azori

{SWD(2020) 108 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Razlogi za predlog in njegovi cilji

Predlog zadeva sklep Sveta za nadomestitev sedanjega Sklepa Sveta št. 376/2014/EU z dne 12. junija 2014[1], sprejetega na podlagi člena 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Ta člen omogoča sprejetje posebnih ukrepov za najbolj oddaljene regije EU, saj priznava, da stalne omejitve skupaj močno otežujejo njihov razvoj ter vplivajo na njihove gospodarske in socialne razmere. Take ukrepe omogoča, če ne ogrožajo celovitosti in povezanosti pravnega reda Unije, vključno z notranjim trgom in skupnimi politikami. Trenutni sklep dovoljuje Portugalski, da uporablja trošarinske stopnje, znižane za do 75 % standardnih portugalskih stopenj, za rum in likerje, proizvedene in porabljene na Madeiri, ter za likerje in žganja, proizvedene in porabljene na Azorih. Sedanji sklep preneha veljati 31. decembra 2020.

Cilj tega ukrepa je proizvajalcem iz najbolj oddaljenih portugalskih regij dodeliti nadomestilo za neugoden konkurenčni položaj zaradi oddaljenosti, otoške lege, majhnosti, težavne topografije in podnebja ter ekonomske odvisnosti od maloštevilnih proizvodov najbolj oddaljenih portugalskih regij, ki močno ovirajo njihov razvoj. Zaradi teh značilnosti se proizvajalci v najbolj oddaljenih regijah soočajo z višjimi proizvodnimi stroški kot proizvajalci na celini.

Glede na datum poteka veljavnosti sklepa je Evropska komisija začela zunanjo študijo, da bi ocenila sedanjo ureditev in morebitne učinke možnih rešitev za obdobje po letu 2020, vključno z možnostjo, na kateri temelji sedanji predlog.

Ta predlog predvideva podaljšanje odstopanja do leta 2027, njegovo razširitev na prodajo lokalno proizvedenega ruma z ohranjeno stopnjo zmanjšanja na 75 % na Azorih ter tudi njegovo razširitev na znižanje trošarinske stopnje za 50 % za prodajo vseh zajetih proizvodov na celinskem delu Portugalske.

Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

V sporočilu o strateškem partnerstvu z najbolj oddaljenimi regijami EU iz leta 2017[2] je navedeno, da se najbolj oddaljene regije še vedno srečujejo z resnimi izzivi, od katerih so mnogi stalni. V tem sporočilu je predstavljen pristop Komisije glede podpore najbolj oddaljenim regijam, da izkoristijo svoje edinstvene prednosti in opredelijo nove sektorje rasti, da se omogočita rast in ustvarjanje delovnih mest.

V tem okviru je cilj tega predloga podpreti portugalske najbolj oddaljene regije pri izkoriščanju njihovih prednosti, da bi omogočili lokalno rast in ustvarjanje delovnih mest v določenem sektorju, tj. v sektorju alkohola. Ta predlog dopolnjuje program možnosti za

[1] Sklep Sveta št. 376/2014/EU z dne 12. junija 2014 o dovoljenju Portugalski, da uporabi nižjo trošarinsko stopnjo v avtonomni pokrajini Madeira za lokalno proizveden in porabljen rum in likerje ter v avtonomni pokrajini Azori za lokalno proizvedene in porabljene likerje in žganja.

[2] COM(2017) 623 final.

oddaljene in otoške regije (POSEI)[3], ki je namenjen podpori primarnega sektorja in proizvodnji surovin.

Skladnost z drugimi politikami Unije

Predlog je skladen s strategijo enotnega trga iz leta 2015[4], s katero si Komisija prizadeva za poglobljeni in pravičnejši enotni trg, ki bo koristil vsem deležnikom. Eden od ciljev predlaganega ukrepa je ublažiti dodatne stroške, s katerimi se soočajo podjetja v najbolj oddaljenih regijah, kar ovira njihovo polno udeležbo na enotnem trgu. Zaradi omejenega obsega zadevne proizvodnje ni predvidenih negativnih posledic za nemoteno delovanje enotnega trga.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

Pravna podlaga

Pravna podlaga je člen 349 PDEU. Ta določba omogoča Svetu, da sprejme posebne določbe, s katerimi se uporaba Pogodb prilagodi v korist najbolj oddaljenih regij.

Načelo subsidiarnosti

Samo Svet lahko na podlagi člena 349 PDEU sprejme posebne ukrepe v korist najbolj oddaljenih regij EU zaradi obstoja stalnih omejitev, ki vplivajo na njihove gospodarske in socialne razmere, s katerimi se prilagodi uporaba Pogodb za te regije, vključno s skupnimi politikami. To velja tudi za odobritev odstopanj od člena 110 PDEU. Predlog sklepa Sveta je torej v skladu z načelom subsidiarnosti.

Načelo sorazmernosti

Ta predlog je v skladu z načelom sorazmernosti, kot je določeno v členu 5(4) Pogodbe o Evropski uniji. Predlagane spremembe ne presegajo tistega, kar je potrebno za reševanje zadevnih vprašanj in s tem doseganje ciljev Pogodbe, da se zagotovi pravilno in učinkovito delovanje notranjega trga.

Predlagana razširitev znižanih stopenj na celinski del Portugalske bi zlasti povečala konkurenčnost proizvajalcev v najbolj oddaljenih regijah Portugalske in imela omejene škodljive učinke v smislu izpada prihodkov in upravnega bremena ter bi jih postavila v enakopraven položaj s proizvajalci podobnih izdelkov na celinskem delu Portugalske.

Izbira instrumenta

Za nadomestitev Sklepa Sveta št. 376/2014/EU se predlaga sklep Sveta.

[3] Uredba (EU) št. 228/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2013.

[4] Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Izpopolnitev enotnega trga: več priložnosti za prebivalstvo in gospodarstvo (COM(2015) 550 final, str. 4).

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

Naknadna ocena obstoječe zakonodaje

Zunanja študija je pokazala, da se proizvajalci v najbolj oddaljenih regijah še vedno soočajo z višjimi proizvodnimi stroški kot proizvajalci na celini, kar se trenutno izravnava z znižanjem trošarin. Poleg tega sta bili v študiji opredeljeni naslednji dve težavi, ki sta se pojavili po sprejetju sedanjega sklepa.

Prvič, v zunanji študiji je bilo ugotovljeno, da se rum zdaj proizvaja na Azorih, vendar ni vključen v sedanjo ureditev. Vendar ureditev zajema rum, proizveden na Madeiri, kar povzroča neenake konkurenčne pogoje med proizvajalci ruma v dveh najbolj oddaljenih regijah. Drugič, študija je pokazala, da se poleg dodatne proizvodnje ruma na Azorih povečuje proizvodnja ruma na Madeiri, zaradi omejenega trga v najbolj oddaljenih regijah pa vsega ruma ni mogoče prodati lokalno. Dodatni stroški za dostop do trga celinskega dela Portugalske so ovira za te proizvajalce, zaradi česar ima skladiščenje ruma svojo ceno.

Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi

V okviru zunanje študije, na kateri temelji analiza sedanje ureditve, so odgovore prek vprašalnikov, pogovorov in razprav prejele ustrezne službe Evropske komisije, portugalski organi, proizvajalci iz dveh najbolj oddaljenih regij in portugalski distributerji. Kljub posebnim prizadevanjem zunanjega izvajalca ni bil prejet noben odgovor od proizvajalcev s celine ali civilne družbe.

Ocena učinka

Ta pobuda se pripravlja kot vzporeden projekt, in sicer naknadne ocene sedanje ureditve, ki ji sledi v prihodnost usmerjena ocena. Taka ocena morebitnih posledic nadaljevanja in morebitne spremembe obstoječe ureditve je bila določena v analitičnem dokumentu, ki vključuje oceno v prilogi. Ta dokument temelji na zunanji študiji in informacijah, ki jih je predložila država članica.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog ne vpliva na proračun Evropske unije, saj so prihodki iz trošarin v celoti namenjeni državam članicam.

5. DRUGI ELEMENTI

Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja

Spremljanje izvajanja in delovanja odstopanja bo kot doslej naloga portugalskih organov in Komisije.

Portugalska bo pozvana, da do 30. septembra 2025 predloži poročilo o spremljanju za obdobje 2019–2024. To poročilo o spremljanju bo med drugim vključevalo naslednje:

- informacije o dodatnih stroških, povezanih s proizvodnjo,

- gospodarska izkrivljanja in učinke na trg,
- informacije za oceno uspešnosti, učinkovitosti in skladnosti z drugimi politikami EU,
- informacije o nadaljnji ustreznosti in dodani vrednosti EU nove zakonodaje.

Namen poročanja bi moral biti tudi zbiranje prispevkov vseh zadevnih deležnikov, kar zadeva raven in razvoj njihovih dodatnih proizvodnih stroškov, stroškov izpolnjevanja obveznosti in vseh primerov izkrivljanja trga.

Da bi zagotovili, da informacije, ki jih zberejo portugalski organi, vsebujejo potrebne podatke, da lahko Komisija sprejme informirano odločitev o veljavnosti in izvedljivosti sheme v prihodnosti, bo Komisija pripravila posebne smernice o zahtevanih informacijah. Take smernice bodo, kolikor je to mogoče, ustrezale drugim podobnim shemam za najbolj oddaljene regije EU, ki jih ureja podobna zakonodaja.

To bo Komisiji omogočilo, da oceni, ali razlogi, ki upravičujejo odstopanje, še obstajajo, ali je davčna ugodnost, ki jo je dodelila Portugalska, še vedno sorazmerna in ali so možni alternativni ukrepi za sistem davčnega odstopanja, ob upoštevanju njihove mednarodne razsežnosti.

Struktura in podatki, ki se zahtevajo v poročilu o spremljanju, so priloženi predlogu v Prilogi 1.

Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga

Ta del se ne uporablja, saj so členi sami po sebi razumljivi.

2020/0118 (CNS)

Predlog

SKLEP SVETA

o dovoljenju Portugalski, da uporablja nižje trošarinske stopnje za nekatere alkoholne proizvode, proizvedene v avtonomnih regijah Madeira in Azori

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 349 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta[5],

v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Sklep Sveta št. 376/2014/EU[6] je Portugalski dovolil uporabo nižje trošarinske stopnje v avtonomni regiji Madeira za lokalno proizveden in porabljen rum in likerje ter v avtonomni regiji Azori za lokalno proizvedene in porabljene likerje in žganja, ki je lahko nižja od najnižje trošarinske stopnje za alkohol, določene z Direktivo Sveta 92/84/EGS[7], vendar ne sme biti več kot 75 % nižja od standardne nacionalne trošarinske stopnje za alkohol.

(2) Februarja 2019 so portugalski organi zaprosili Komisijo, naj predloži predlog sklepa Sveta o podaljšanju roka za dovoljenje iz Sklepa št. 376/2014/EU pod enakimi pogoji ter naj razširi geografsko področje uporabe na celinski del Portugalske z bolj omejenim znižanjem za nadaljnjih sedem let, tj. od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027.

(3) Proizvajalci v avtonomnih regijah Madeira in Azori se soočajo s težavami pri dostopu do trgov zunaj navedenih regij, pri čemer so regionalni in lokalni trgi edini možni trgi za prodajo nekaterih alkoholnih proizvodov. Navedeni proizvajalci se soočajo z dodatnimi stroški, ker so surovine kmetijskega izvora zaradi majhnosti, razdrobljenosti

---

5 UL C XXX, XXX, str. XXX.

6 Sklep Sveta št. 376/2014/EU z dne 12. junija 2014 o dovoljenju Portugalski, da uporabi nižjo trošarinsko stopnjo v avtonomni pokrajini Madeira za lokalno proizveden in porabljen rum in likerje ter v avtonomni pokrajini Azori za lokalno proizvedene in porabljene likerje in žganja (UL L 182, 21.6.2014, str. 1).

7 Direktiva Sveta 92/84/EGS z dne 19. oktobra 1992 o približevanju trošarinskih stopenj za alkohol in alkoholne pijače (UL L 316, 31.10.1992, str. 29).

in nizke ravni mehanizacije kmetijskih gospodarstev dražje kot pod običajnimi pogoji proizvodnje. Poleg tega je donos predelovanja sladkornega trsa zaradi topografije, podnebja, zemlje in obrtne proizvodnje nižji od donosa v drugih najbolj oddaljenih regijah. Hkrati prevoz nekaterih surovin in embalažnih materialov, ki se ne proizvajajo lokalno, na otoke pomeni dodaten strošek.

(4) Za Azore je njihova otoška lega še dodatna težava, ker so pri tej skupini otokov razdalje med otoki velike. Prevoz v teh odročnih in otoških regijah še zvišuje dodatne stroške. Enako velja za nekatera nujna potovanja in pošiljke na celino. Dodatni stroški nastanejo tudi zaradi skladiščenja končnih proizvodov, ker lokalna poraba ne more absorbirati celotne proizvodnje, zlasti proizvodnje ruma. Majhnost regionalnega trga zvišuje stroške na enoto, zlasti zaradi neugodnega razmerja med fiksnimi stroški in donosom. Zadevni proizvajalci imajo nenazadnje dodatne stroške, ki jih običajno prevzamejo lokalna gospodarstva, zlasti višje stroške za delo in energijo.

(5) Proizvodnja ruma se je povečala zaradi povečane pridelave sladkornega trsa. Medtem ko se določen rum stara ali uporablja kot osnova za likerje, se neprodane količine ruma skladiščijo pod stroški, ki dodatno prispevajo k dodatnim stroškom za proizvajalce. Zaradi dodatnih stroškov proizvajalci v avtonomnih regijah Madeira in Azori ne morejo konkurirati proizvajalcem zunaj navedenih regij, saj so cene končnega proizvoda višje, zaradi česar ne morejo dostopati do drugih trgov. To vprašanje bi se rešilo z dostopom do trga celinskega dela Portugalske z nižjimi trošarinskimi stopnjami.

(6) Da bi preprečili resno omejevanje razvoja avtonomnih regij Madeira in Azori ter da bi ohranili industrijo alkohola in delovna mesta, ki jih slednja zagotavlja v navedenih regijah, je treba področje uporabe dovoljenja iz Sklepa št. 376/2014/EU podaljšati in razširiti.

(7) Sklep št. 376/2014/EU se uporablja do 31. decembra 2020. Zaradi jasnosti je treba sprejeti nov sklep, ki Portugalski dovoljuje uporabo nižje trošarinske stopnje v avtonomnih pokrajinah Madeira in Azori.

(8) Glede na to, da davčna ugodnost ne presega okvirov, potrebnih za izravnavo dodatnih stroškov, in da je obseg zadevnih količin še naprej majhen, davčna ugodnost pa omejena na porabo v avtonomnih regijah Madeira in Azori ter na celinskem delu Portugalske, ukrep ne ogroža celovitosti in povezanosti pravnega reda Unije.

(9) Da bi Komisija lahko ocenila, ali so še vedno izpolnjeni pogoji, ki upravičujejo dovoljenje, bi morala Portugalska Komisiji do 30. septembra 2025 predložiti poročilo o spremljanju.

(10) Ta sklep ne posega v morebitno uporabo členov 107 in 108 PDEU –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Z odstopanjem od člena 110 PDEU se Portugalski dovoli uporaba trošarinske stopnje, nižje od polne stopnje za alkohol iz člena 3 Direktive 92/84/EGS v avtonomni regiji Madeira za

lokalno proizveden in porabljen rum in likerje ter v avtonomni regiji Azori za lokalno proizvedene in porabljene rum, likerje in žganja.

Člen 2

Z odstopanjem od člena 110 PDEU se Portugalski dovoli uporaba trošarinske stopnje, nižje od polne stopnje za alkohol iz člena 3 Direktive 92/84/EGS, za rum in likerje, proizvedene v avtonomni regiji Madeira, namenjene za porabo na celinskem delu Portugalske, ter za rum, likerje in žganje, proizvedene v avtonomni regiji Azori, namenjene za porabo na celinskem delu Portugalske.

Člen 3

Na Madeiri je dovoljenje iz členov 1 in 2 omejeno na naslednje proizvode:

(a) do 24. maja 2021 na rum, kot je opredeljen v točki 1 Priloge II k Uredbi (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta[8], z geografsko označbo „Rum da Madeira“, kot je opredeljena v točki 1 Priloge III k navedeni uredbi, ter od 25. maja 2021 na rum, kot je opredeljen v točki 1 Priloge I k Uredbi (EU) 2019/787 Evropskega parlamenta in Sveta[9], z geografsko označbo „Rum da Madeira“;

(b) do 24. maja 2021 na likerje in „crème de“, kot so opredeljeni v točkah 32 oziroma 33 Priloge II k Uredbi (ES) št. 110/2008, proizvedene iz regionalnih sadežev ali rastlin, ter od 25. maja 2021 na likerje in „crème de“, kot so opredeljeni v točkah 33 oziroma 34 Priloge I k Uredbi (EU) 2019/787, proizvedene iz regionalnih sadežev ali rastlin.

Na Azorih je dovoljenje iz členov 1 in 2 omejeno na naslednje proizvode:

(a) do 24. maja 2021 na rum, kot je opredeljen v točki 1 Priloge II k Uredbi (ES) št. 110/2008, proizveden iz regionalnega sladkornega trsa, ter od 25. maja 2021 na rum, kot je opredeljen v točki 1 Priloge I k Uredbi (EU) 2019/787, proizveden iz regionalnega sladkornega trsa;

(b) do 24. maja 2021 na likerje in „crème de“, kot so opredeljeni v točkah 32 oziroma 33 Priloge II k Uredbi (ES) št. 110/2008, proizvedene iz regionalnih sadežev ali surovin, ter od 25. maja 2021 na likerje in „crème de“, kot so opredeljeni v točkah 33 oziroma 34 Priloge I k Uredbi (EU) 2019/787, proizvedene iz regionalnih sadežev ali surovin;

[8] Uredba (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2008 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb žganih pijač ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 1576/89 (UL L 39, 13.2.2008, str. 16).

[9] Uredba (EU) 2019/787 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o opredelitvi, opisu, predstavitvi in označevanju žganih pijač, uporabi imen žganih pijač pri predstavitvi in označevanju drugih živil, zaščiti geografskih označb žganih pijač, uporabi etanola in destilatov kmetijskega porekla v alkoholnih pijačah ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 110/2008 (UL L 130, 17.5.2019, str. 1).

(c) do 24. maja 2021 na žganja, proizvedena iz vina ali grozdnih tropin, z značilnostmi in kakovostmi, opredeljenimi v točkah 4 in 6 Priloge II k Uredbi (ES) št. 110/2008, ter od 25. maja 2021 na žganja, proizvedena iz vina ali grozdnih tropin, z značilnostmi in kakovostmi, opredeljenimi v točkah 4 in 6 Priloge I k Uredbi (EU) 2019/787.

Člen 4

Znižana trošarinska stopnja, ki se uporablja za proizvode iz člena 1 tega sklepa, je lahko nižja od najnižje trošarinske stopnje za alkohol, določene z Direktivo 92/84/EGS, vendar ne sme biti več kot 75 % nižja od standardne nacionalne trošarinske stopnje za alkohol.

Člen 5

Znižana trošarinska stopnja, ki se uporablja za proizvode iz člena 2 tega sklepa, je lahko nižja od najnižje trošarinske stopnje za alkohol, določene z Direktivo 92/84/EGS, vendar ne sme biti več kot 50 % nižja od standardne nacionalne trošarinske stopnje za alkohol.

Člen 6

Portugalska Komisiji najpozneje do 30. septembra 2025 predloži poročilo o spremljanju, na podlagi katerega lahko Komisija oceni, ali so še vedno izpolnjeni pogoji, ki upravičujejo dovoljenje iz členov 1 in 2. Poročilo o spremljanju vsebuje informacije, ki se zahtevajo v Prilogi.

Člen 7

Ta sklep se uporablja od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027.

Člen 8

Ta sklep je naslovljen na Portugalsko republiko.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik